

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ РЕСУРСАМИ

© 2015 АЛІЛУЙКО М. С.

УДК 336.71

Алілуйко М. С. Теоретичні аспекти оцінювання ефективності антикризового управління банківськими ресурсами

Метою статті є визначення теоретичних підходів щодо оцінювання ефективності антикризового управління ресурсами банку. У статті обґрунтовано характерні риси антикризового управління ресурсами банку та залежність рівня ефективності функціонування банку та антикризового управління банківськими ресурсами від сукупного впливу чинників. Визначено основні об'єкти оцінки ефективності антикризового управління ресурсною базою банків, до яких віднесено оцінку ефективності формування ресурсної бази банків, оцінку ефективності та повноти використання ресурсної бази банків, оцінку прибутковості функціонування банку, які є одними з найбільш вагомих критеріїв при оцінюванні ефективності ресурсної бази банків та повноти її використання. Розглянуто показники, які застосовуються для визначення ефективності антикризового управління ресурсами банку, висвітлено науково-методичні підходи до такої оцінки. Обґрунтовано необхідність застосування інтегральної оцінки ефективності антикризового управління ресурсами банків на основі комплексу індикаторів, що відображають різноманітні симптоми кризових явищ з урахуванням ступеня генерування небезпек. Розглянуто реінжиніринг фінансових бізнес-процесів банку, його сутність та функціональне призначення як важливого інструменту антикризового управління, а також охарактеризовано основні етапи його здійснення.

Ключові слова: ресурси банку, антикризове управління, оцінка ефективності антикризового управління.

Рис.: 1. **Бібл.:** 17.

Алілуйко Марія Степанівна – аспірантка, кафедра банківської справи, Університет банківської справи Національного банку України (вул. Андріївська, 1, Київ, 04070, Україна)

E-mail: vovchak.olga@meta.ua

УДК 336.71

Алилуйко М. С. Теоретические аспекты оценивания эффективности антикризисного управления банковскими ресурсами

Целью статьи является определение теоретических подходов относительно оценивания эффективности антикризисного управления ресурсами банка. В статье обоснованы характерные черты антикризисного управления ресурсами банка и зависимость уровня эффективности функционирования банка и антикризисного управления банковскими ресурсами от совокупного влияния факторов. Определены основные объекты оценки эффективности антикризисного управления ресурсной базой банков, к которым отнесены оценка эффективности формирования ресурсной базы банков, оценка эффективности и полноты использования ресурсной базы банков, оценка прибыльности функционирования банка, которые являются одними из наиболее весомых критериев при оценивании эффективности ресурсной базы банков и полноты ее использования. Рассмотрены показатели, применяющиеся для определения эффективности антикризисного управления ресурсами банка, отражены научно-методические подходы к такой оценке. Обоснована необходимость применения интегральной оценки эффективности антикризисного управления ресурсами банков на основе комплекса индикаторов, которые отображают разнообразные симптомы кризисных явлений с учетом степени генерирования опасностей. Рассмотрен реинжиниринг финансовых бизнес-процессов банка, его сущность и функциональное назначение как важного инструмента антикризисного управления, а также охарактеризованы основные этапы его осуществления.

Ключевые слова: ресурсы банка, антикризисное управление, оценка эффективности антикризисного управления.

Рис.: 1. **Библ.:** 17.

Алилуйко Мария Степановна – аспирантка, кафедра банковского дела, Университет банковского дела Национального банка Украины (ул. Андреевская, 1, Киев, 04070, Украина)

E-mail: vovchak.olga@meta.ua

UDC 336.71

Alilujko M. S. Theoretical Aspects of Evaluating the Efficiency of Crisis Management of Bank Resources

The article is aimed at determination of theoretical approaches to evaluating the efficiency of crisis management of bank resources. In the article, the characteristic features of crisis management of bank resources and dependence of the level of efficient performance of bank together with the bank resources crisis management from the cumulative impact of factors are substantiated. The main objects for evaluating the efficiency of crisis management of bank resources base have been identified, among them evaluating the efficiency of forming the banks resources base, evaluating the efficiency and completeness when using the banks resource base, estimating the profitability of bank, which are of the most important criteria when evaluating the efficiency of the banks resources base and the completeness of its use. The indicators, which are used to determine the efficiency of crisis management of the bank resources, are considered; the scientific and methodical approaches to such evaluation are disclosed. The necessity of implementation of integral estimating the efficiency of crisis management of bank resources on the basis of complex of indicators that display various symptoms of the crisis, taking into account the level of dangers generation. Re-engineering of financial business processes of bank, its essence and functional purpose as an important tool for crisis management, are considered; the main stages of its implementation are characterized.

Key words: bank resources, crisis management, evaluating the efficiency of crisis management.

Pic.: 1. **Bibl.:** 17.

Alilujko Marija S. – Postgraduate Student, Department of Banking, University of Banking of the National Bank of Ukraine (vul. Andriyivska, 1, Kyiv, 04070, Ukraine)

E-mail: vovchak.olga@meta.ua

Сучасний розвиток банківської системи України вимагає нових підходів як до управління банківською діяльністю загалом, так і до управління ресурсною базою, яка є основою банківської діяльності, зокрема. З огляду на те, що від обсягів ресурсної бази банків залежить функціонування та розвиток не тільки банківської системи, а й всієї економіки, постає питання

посилення ролі антикризового управління банківськими ресурсами та підвищенню його ефективності.

Управління ресурсами банку здійснюється з метою формування достатнього обсягу коштів з найменшими витратами для фінансування запланованих банком активних операцій. Оптимальний склад ресурсів має визначатися стратегічними потребами самих банків

і можливостями їх фінансових ринків. Значна частина банків саме внаслідок неефективного управління ресурсами зазнає фінансових труднощів, а деякі з них стають банкрутами. Тому виникає практична потреба перегляду підходів щодо питань формування та використання фінансових ресурсів банківської установи.

Вивченню питань сутності та складу ресурсної бази банків присвячені роботи таких вітчизняних учених, як: М. Д. Алексеев [1, с. 35], О. Д. Вовчак [2, с. 218], О. А. Кириченко [3, с. 633 – 634], Л. О. Примостка [4, с. 81 – 84], С. К. Реверчук [5, с. 15 – 33], Швець Н. Р. [6, с. 56 – 57] та інших. Дослідженню питань розробки теорії та практики управління банківськими ресурсами, стратегічного управління банківською діяльністю приділили багато уваги у своїх працях Н. Г. Волик [7, с. 223 – 229], Н. П. Дребот [8, с. 204 – 208], В. Герасименко [9], Ю. С. Ребрик [10], Л. Г. Соляник [11], В. А. Фурсова [12, с. 118–124.], О. Є. Кузьмін [13] та ін.

Однак, незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених фінансовому управлінню в банках, сьогодні відсутні комплексні дослідження щодо стратегії управління банківськими ресурсами. Серед наявних наукових праць, присвячених проблематиці формування та розподілу банківських ресурсів, замало уваги приділено питанням управління ресурсною базою в умовах поглиблення кризових явищ у вітчизняній економіці та в банківській системі зокрема. Водночас, питання, пов'язані з розробкою новітніх підходів до антикризового управління ресурсною базою банку в умовах економічної стагнації, скорочення фінансового потенціалу банківської системи та падіння довіри до банків з боку населення, потребують подальшого доопрацювання.

Метою статті є обґрунтування теоретичних положень щодо інтегрального оцінювання ефективності антикризового управління банківськими ресурсами.

Управління ресурсною базою банку як складова його фінансового менеджменту, тісно пов'язане з ефективністю управління у всіх його структурних підрозділах.

Ефективність управління фінансовими ресурсами визначається на основі інформації про поточний стан ресурсів для розуміння оптимізації їх структури, зниження витрат і підвищення ефективності діяльності банку. Для забезпечення високої ефективності та стабільності формування, розподілу та використання ресурсів банку завданнями менеджменту мають бути: формування необхідного їх обсягу для розвитку банку; раціональне розподілення та використання з метою ефективного розвитку бізнес-процесів у банку та досягнення необхідної якості активів; забезпечення оптимального рівня ліквідності та платоспроможності за умови достатнього рівня рентабельності.

Кількісний бік проблеми управління фінансовими ресурсами полягає у збільшенні обсягів пасивних операцій через стимулювання залучення ресурсів від населення, використання різних видів цінних паперів для залучення ресурсів, підвищення якості обслуговування клієнтів та зміцнення довіри до фінансових інституцій.

Якісна сторона полягає в розробці напрямів їх розміщення, що дозволяє найбільш ефективно їх використовувати [12, с. 122]. Тому ефективна організація роботи з управління ресурсами банків повинна враховувати сучасні тенденції функціонування фінансових ринків та носити характер антикризового управління. Антикризове управління банківськими ресурсами дає можливість визначити напрями формування та ефективного використання банківських ресурсів, виявити причини, що можуть призвести до погіршення платоспроможності та скорочення фінансової стійкості банку, а також обґрунтувати комплекс управлінських заходів, спрямованих на їх усунення. В умовах посилення макроекономічної нестабільності антикризове управління банківськими ресурсами повинно мати стратегічну спрямованість, на підставі чого забезпечується здатність банку до формування та ефективного розміщення ресурсів у довгостроковій перспективі, а отже, забезпечення фінансової стійкості та прибутковості діяльності протягом тривалого періоду. Це дозволяє визначити такі характерні риси антикризового управління банківськими ресурсами, що дадуть змогу забезпечити сталий розвиток ресурсів протягом тривалого періоду:

- ✦ зміцнення ресурсної бази банків з метою підвищення здатності банківських установ до фінансування потреб реального сектора економіки та задоволення споживчого попиту домогосподарств;
- ✦ формування оптимальної структури ресурсної бази банків з урахуванням виду валют і строків залучених і розміщених банківських ресурсів, що дозволить спрогнозувати розмір наявних «надлишків» банківських ресурсів, нівелювати ризик ліквідності і, як наслідок, забезпечити платоспроможність банківської установи та сталу конкурентну позицію на ринку банківських послуг;
- ✦ розширення ресурсного потенціалу банку, що становить не тільки сукупність фактично акумульованих фінансових ресурсів банку, а й потенційно можливі його резерви, які можуть бути сформовані у майбутньому.

Виходячи з того, що однією з основних передумов досягнення стратегічних цілей розвитку банку є підтримання відповідності між залученими та розміщеними ресурсами за строками та видами валют, оцінювання ефективності антикризових заходів може здійснюватися на підставі використання системи оцінювання ефективності антикризового управління банківськими ресурсами, яка містить як кількісні, так і якісні показники. Слід зазначити, що сформований нині методичний апарат оцінювання ефективності антикризового управління банківськими ресурсами характеризується різноманітністю методик і моделей. Однак дані підходи не дають можливості отримати комплексну оцінку ефективності антикризового управління, яка б дала однозначну оцінку щодо якості банківських ресурсів. У зв'язку з цим виникає об'єктивна необхідність впровадження узагальнюючого показника, за допомогою якого стало б можливим всебічно, цілісно, та об'єктивно оці-

нити ефективність антикризового управління банківськими ресурсами.

Аналіз існуючих наукових підходів дозволив дійти висновку, що в сучасних умовах доцільно використати для розв'язання поставленого завдання методичний підхід, що передбачає розрахунок інтегрального показника, який характеризується простотою обчислення та інтерпретації, не потребує проведення попередньої перевірки індикаторів, на підставі яких відбувається його побудова, на мультиколінеарність, дозволяє простежити процеси його розвитку протягом аналізованого періоду. Таким чином, формування сукупності індикаторів та визначення на їх основі інтегрального показника ефективності антикризового управління банківськими ресурсами є важливим елементом процесу оцінювання якості антикризового управління банком загалом. На нашу думку, для обґрунтування системи оцінювання ефективності антикризового управління банківськими ресурсами доцільно застосовувати методичні підходи та показники, які дадуть змогу відобразити тісний взаємозв'язок бізнес-процесів банку, які, власне, пов'язані з процесами акумуляції банківських ресурсів та трансформації їх у активи банку, виявити зміни у складі та структурі ресурсної бази та причини, що зумовили такі зміни. У сучасній банківській науці та практиці зазвичай оцінки ефективності ресурсної бази ототожнюються з показниками рентабельності, дохідності, ліквідності. Виходячи з цього, при формуванні переліку індикаторів, що визначають ефективність антикризового управління банківськими ресурсами, можна використати підхід, запропонований М. В. Суганякою [14], виклавши його таким чином:

1) сукупність індикаторів оцінки ефективності управління ресурсною базою банків має передбачати реальну та потенційну спроможність банку формувати ресурси в необхідних обсягах і відповідної якості задля забезпечення свого функціонування в кризових умовах;

2) методичний підхід щодо формування сукупності індикаторів такої оцінки має бути доступним, зрозумілим і базуватись на показниках фінансової звітності, практиці планування і обліку результатів діяльності банку, статистичній звітності;

3) сукупність індикаторів повинна охоплювати ті сфери, які найбільш чутливі до впливу чинників зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування банку та формування його ресурсного потенціалу.

У процесі аналізу та оцінки ефективності антикризового управління банківськими ресурсами необхідно використовувати таку методикку, яка найбільшою мірою дасть змогу виявити сильні та слабкі сторони управління ресурсною базою банків та визначити наявні резерви.

Отже, серед визначених основних об'єктів оцінювання ефективності антикризового управління банківськими ресурсами, на нашу думку, найбільш вагомими є такі:

- ✦ оцінка ефективності формування ресурсної бази банків;
- ✦ оцінка ефективності та повноти використання ресурсної бази банків;

- ✦ показники прибутковості банківської діяльності (дана група показників дозволяє оцінити ресурсну базу банків з погляду повноти та ефективності її використання).

До першої групи нами віднесені показники ефективності формування ресурсної бази банків. Оскільки ресурсна база банку формується із власних, залучених і позичених фінансових ресурсів, то з метою оцінки ефективності формування банківських ресурсів доцільно визначити достатність власних фінансових ресурсів, а також залучених і запозичених ресурсів банку.

Достатність власних фінансових ресурсів банку визначається в процесі оцінки дотримання банком економічних нормативів капіталу, встановлених Національним банком України, та аналізу змін, що відбулися у структурі регулятивного капіталу банку. Достатність залучених і запозичених ресурсів банку оцінюється за допомогою визначення їх частки у загальних пасивах, частки строкових депозитів у зобов'язаннях (характеризує зростання стабільності ресурсної бази; оптимально: 10 – 30%), частки строкових коштів фізичних осіб у зобов'язаннях тощо. При оцінюванні залучених і запозичених ресурсів банку необхідно враховувати не тільки стабільність джерел формування ресурсної бази, а й вартість сформованих банківських ресурсів. Як показник вартості сформованих банківських ресурсів може бути використана середньозважена відсоткова ставка за залученими ресурсами банку. При цьому також необхідно враховувати загальні тенденції та напрями її зміни, що дозволить визначити відсоткову ставку, за якою буде здійснювати розміщення залучених ресурсів, а також спрогнозувати показники прибутковості банківської діяльності.

Другу групу формують показники ефективності використання банківських ресурсів, до складу яких пропонуємо включити такі: повнота використання та віддача (дохідність від використання); ефективність використання платних пасивів ($K_{\text{вик.рес.}} = \text{Платні пасиви} / \text{Дохідні активи}$) та ефективність використання сукупних зобов'язань ($K_{\text{вик.зоб.}} = \text{Сукупні зобов'язання} / \text{Дохідні активи}$).

До третьої групи ми віднесли показник прибутковості капіталу банку ($ROE - \text{return on equity}$), за яким можна визначити рівень віддачі коштів акціонерів, прибутковість активів, показник загальної рентабельності банку.

Отже, використання інтегральних оцінок для здійснення діагностики ефективності управління ресурсною базою суб'єктів господарювання, у тому числі й банків, визначення рівня безпеки їх функціонування, а також антикризової стійкості на сьогодні виступає одним із вагомих показників для подальшого моделювання їх діяльності [15, с. 149].

При дослідженні науково-методичних підходів до побудови інтегрального показника ми дійшли висновку, що інтегральний показник ефективності антикризового управління банківськими ресурсами є сукупним значенням окремих локальних показників, розрахованих у розрізі певних груп показників ефективності антикризового управління банківськими ресурсами (у нашому випадку запропоновано використати три групи показників), а отже, всебічно охоплює усі фінансові аспекти щодо

формування ресурсної бази банків. Побудований інтегральний показник з точки зору репрезентативності дозволяє простежити причинно-наслідкові зв'язки у процесах формування та використання банківських ресурсів та здійснити відповідні заходи щодо стратегічного управління ними в умовах посилення кризових явищ в економіці.

Одним із напрямів досягнення встановлених стратегічних цілей у разі погіршення показників банківської діяльності є реінжиніринг фінансових бізнес-процесів банку, який є важливим напрямом антикризового управління банківськими ресурсами і під яким розуміють створення зовсім нових і ефективніших бізнес-процесів без урахування того, що було раніше [16, с. 16]. Підтримуємо позицію вчених [16; 17] стосовно того, що для банків реінжиніринг фінансових бізнес-процесів має такі суттєві переваги: *по-перше*, перепроєктування фінансових бізнес-процесів здатне підвищити ефективність їх здійснення; *по-друге*, застосування реорганізації менеджменту в процесі управління фінансовими бізнес-процесами може швидко вплинути на ефективність діяльності банку загалом [16, с. 16].

Враховуючи напрацювання вчених [16, с. 17] у цьому напрямі, пропонуємо процес реінжинірингу фінансових бізнес-процесів здійснювати за такими етапами (рис. 1).

1. Визначення майбутнього профілю банку та напрямів його діяльності. На цьому етапі розробляється перелік основних стратегічних цілей банку і, з урахуванням стратегії розвитку, визначаються основні фінансові цілі, попит (потреби) клієнтів на банківські послуги,

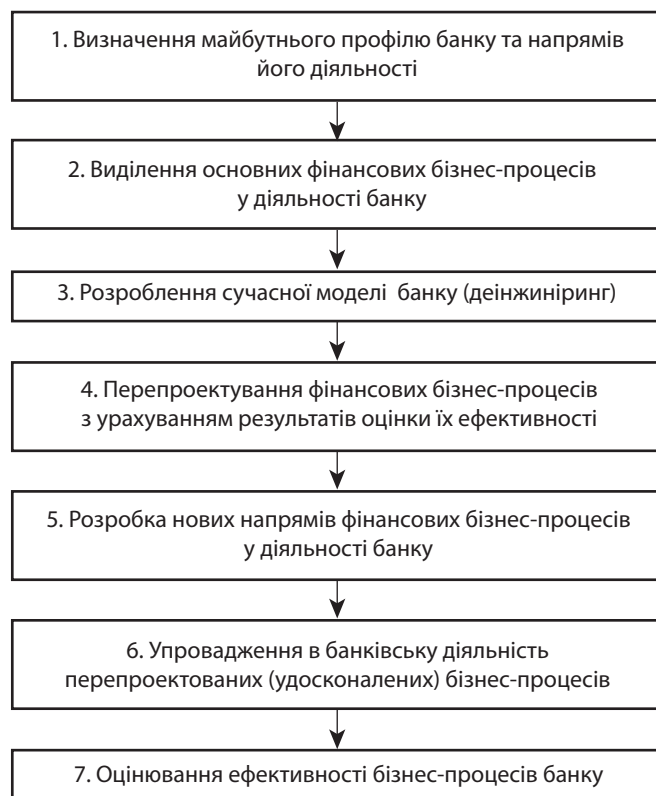

Рис. 1. Основні етапи процесу реінжинірингу фінансових бізнес-процесів банку

конкурентна позиція в банківському бізнесі та сучасний стан банку. Для цього проводиться порівняльна оцінка показників діяльності банку з аналогічними показниками банків-конкурентів, що дозволяє виявити слабкі місця, а також визначити конкурентні переваги банківської установи на ринку.

2. Виділення основних фінансових бізнес-процесів у діяльності банку. Цей етап має за мету створити конструкцію фінансової діяльності банку в розрізі основних видів операцій і робіт.

3. Розроблення сучасної моделі банку (деінжиніринг). Цей етап передбачає розробку детального опису існуючого банку, ідентифікацію його основних фінансових бізнес-процесів та оцінку їх ефективності.

4. Перепроєктування фінансових бізнес-процесів з урахуванням результатів оцінки їх ефективності передбачає переосмислення і перепроєктування існуючих бізнес-процесів банку з метою їх оптимізації, що дозволяє радикально поліпшити окремі фінансові показники банківської діяльності у сфері формування та розміщення банківських ресурсів. Даний етап передбачає також зміну свідомості персоналу банку, впровадження сучасних інформаційних та інноваційних технологій тощо.

5. Розробка нових напрямів фінансових бізнес-процесів у діяльності банку, яка має на меті формування нових завдань (видів робіт) з боку персоналу і полягає в проектуванні різних видів робіт, підготовці системи мотивації персоналу, формуванні нової професійної команди для виконання нових завдань і контролю за їх якістю, удосконалення підготовки фахівців тощо. На цьому етапі визначаються також наявні ресурси (обладнання, програмне забезпечення), а також необхідні витрати на підтримуючі інформаційні системи та технології.

6. Упровадження в банківську діяльність перепроєктованих (удосконалених) бізнес-процесів. Завданням цього етапу є узгодження між собою розроблених бізнес-процесів, підтримуючих інформаційних систем, їх тестування, організація навчання працівників та перехід до нових умов діяльності банку.

7. Оцінювання ефективності бізнес-процесів банку. На цьому етапі здійснюється оцінювання сформованих бізнес-процесів банку

Послідовна та успішна реалізація всіх етапів реінжинірингу фінансових бізнес-процесів банку забезпечує одержання позитивного ефекту, що виражається в такому:

- ✦ зростанні обсягів банківських операцій унаслідок підвищення продуктивності праці персоналу банку за одночасної оптимізації їх чисельності, підвищення ефективності процесів формування та розподілу банківських ресурсів і використанні наявних резервів банку;
- ✦ скороченні строків реалізації основних фінансових бізнес-процесів, що дозволяє мінімізувати часові втрати, пов'язані з їх реалізацією, забезпечити прозорість та відповідність бізнес-процесів стратегічним цілям банківської установи, посилити контроль над ними та знизити

рівень банківських ризиків, підвищити якість обслуговування клієнтів, сформувавши необхідне інформаційне підґрунтя для впровадження сучасних інформаційних та інноваційних технологій, і, як наслідок, підвищити прибутковість банківської діяльності загалом.

ВИСНОВКИ

Таким чином, комплексна оцінка ефективності антикризового управління ресурсною базою банку на основі інтегрального показника дає можливість провести моніторинг фінансової діяльності банку, виявити тенденції у динаміці показників його ресурсної бази, а також створити умови для прийняття рішень з антикризового управління.

Використання методики інтегральної оцінки ефективності антикризового управління ресурсною базою банку дозволяє ефективно оцінювати внутрішнє середовище банку, що сприяє своєчасному виявленню резервів при розробці стратегії, запобіганню виникненню кризових явищ, підтримці стійкого фінансового стану, стабільному функціонуванню та розвитку банку в майбутньому.

Важливим напрямом антикризового управління ресурсною базою банку є реінжиніринг фінансових бізнес-процесів банку, у результаті чого досягається отримання позитивного ефекту щодо скорочення строків реалізації основних фінансових бізнес-процесів, чисельності працівників, підвищення якості банківських операцій тощо.

Отже, запропоновані нами підходи до оцінювання антикризової стійкості банку, що передбачає оцінювання та інтерпретацію часткових та інтегральних показників, а також до антикризового управління ресурсною базою, спрямовані на забезпечення формування оптимальної структури ресурсів та їх ефективне використання. ■

ЛІТЕРАТУРА

- 1. Алексеєнко М. Д.** Капітал банку: питання теорії і практики : монографія / М. Д. Алексеєнко. – К. : КНЕУ. – 2002. – 276 с.
- 2. Вовчак О. Д.** Кредит і банківська справа : підручник / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин, Т. Я. Андрейків. – К. : Знання, 2008. – 564 с.
- 3.** Банківський менеджмент : підручник / За ред. О. А. Кириченка, В. І. Міщенко. – К. : Знання, 2005. – 831 с.
- 4. Примостка Л. О.** Фінансовий менеджмент у банку : підручник / Л. О. Примостка. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : КНЕУ, 2012. – 468 с.
- 5.** Банківський капітал: історія, теорія, досвід / С. К. Реверчук, У. В. Владичин, М. Б. Паласевич та ін.; за ред. д. е. н., проф. С. К. Реверчука. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2004. – 276 с.
- 6. Швець Н. Р.** Аналіз та оцінка ресурсів банку : монографія / Н. Р. Швець. – Чернівці : Рута, 2006. – 168 с.
- 7. Волик Н. Г.** Ефективність управління залученими ресурсами комерційного банку в сучасних умовах / Н. Г. Волик, М. О. Чугуєнко // Прометей. – 2011. – № 1 (34). – С. 223 – 229.
- 8. Дребот Н. П.** Стратегічне управління депозитною діяльністю в банківській установі / Н. П. Дребот, О. І. Білик // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2012. – № 2 (14). – С. 204 – 208.
- 9. Герасименко В.** Управління власним капіталом банку в Україні в умовах фінансової кризи / В. Герасименко, Р. Гераси-

менко // Вісник Національного банку України. – 2010. – № 10. – С. 12 – 17.

10. Ребрик Ю. С. Рання діагностика кризи ліквідності як інструмент антикризового управління ліквідності банку / Ю. С. Ребрик [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://khibs.edu.ua/2\(9\)2010/R1/11.PDF](http://khibs.edu.ua/2(9)2010/R1/11.PDF)

11. Соляник Л. Г. Вдосконалення управління банківськими ресурсами / Л. Г. Соляник, А. В. Попова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/12_ENXXI_2010/Economics/65063.doc.htm

12. Фурсова В. А. Формування ресурсної бази комерційних банків: сучасний стан і перспективи розвитку / В. А. Фурсова, М. О. Капелюшна // Відкриті інформаційні та комп'ютерні інтегровані технології : збірник наукових праць. – 2011. – № 50. – С. 118 – 124.

13. Кузьмін О. Є. Система корпоративного управління: формування та оцінювання на засадах економічних індикаторів (на прикладі машинобудування) : монографія / О. Є. Кузьмін, А. М. Дідик, О. Г. Мельник [За заг. ред. О. Є. Кузьміна]. – Львів : Триада плюс, 2008. – 369 с.

14. Суганяка М. В. Структурно-логічна модель розрахунку інтегрального показника антикризової стійкості системного банку / М. В. Суганяка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1251>

15. Лощина Л. В. Інтегральний показник фінансового стану підприємства в аспекті антикризових заходів / Л. В. Лощина // Розвиток наукових досліджень 2010 : матеріали 6-ї міжнародної науково-практичної конференції (22 – 24 листопада 2010 р.). – Полтава, 2010. – Т. 12. – С. 148 – 150.

16. Вовчак О. Д. Реінжиніринг фінансових бізнес-процесів банку / О. Д. Вовчак, Н. С. Меда // Вісник Національного банку України. – 2008. – № 10. – С. 16 – 19.

17. Бушуєва І. Реінжиніринг банківських бізнес-процесів як складова вдосконалення менеджменту комерційного банку / І. Бушуєва, В. Дем'яненко // Вісник Національного банку України. – 2010. – № 3. – С. 20 – 23.

REFERENCES

- Alekseienko, M. D. *Kapital banku : pytannia teorii i praktyky* [Capital Bank: Theory and Practice]. Kyiv: KNEU, 2002.
- Bankivskiy menedzhment* [Banking Management]. Kyiv: Znannia, 2005.
- Bushuieva, I., and Dem'ianenko, V. "Reinzhyrnirynh bankivskiykh biznes-protsesiv iak skladova vdoskonalennia menedzhmentu komertsiinoho banku" [Reengineering banking business processes as part of improving the management of commercial banks]. *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy*, no. 3 (2010): 20-23.
- Drebot, N. P., and Bilyk, O. I. "Stratehichne upravlinnia depozytnoi diialnistiu v bankivskii ustanovi" [Strategic management activities of deposit in the bank]. *Visnyk Universytetu bankivskoi spravy Natsionalnoho banku Ukrainy*, no. 2 (14) (2012): 204-208.
- Fursova, V. A., and Kapeliushna, M. O. "Formuvannia resursnoi bazy komertsiinykh bankiv: suchasnyi stan i perspektvyvy rozvytku" [Formation of the resource base of commercial banks: current status and prospects]. *Vidkryti informatsiini ta komp'uterni intehrovani tekhnologii*, no. 50 (2011): 118-124.
- Herasymenko, V., and Herasymenko, R. "Upravlinnia vlasnym kapitalom banku v Ukraini v umovakh finansovoi kryzy" [Managing equity bank in Ukraine during the financial crisis]. *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy*, no. 10 (2010): 12-17.
- Kuzmin, O. Ye., Didyk, A. M., and Melyk, O. H. *Systema korporatyvnoho upravlinnia; formuvannia ta otsiniuvannia na zasadakh ekonomichnykh indyktoriv (na prykladi mashynobuduvannia)* [The corporate governance; formulation and evaluation on the basis of economic indicators (for example, engineering)]. Lviv: Triada plus, 2008.

Kredyt i bankivska sprava [Credit and Banking]. Kyiv: Znan-
 nia, 2008.

Loshchyna, L. V. "Intehralnyi pokaznyk finansovoho stanu
 pidpriemstva v aspekti antykrizovoykh zakhodiv" [Integrated Fi-
 nancial ratio in terms of anti-crisis measures]. *Rozvytok naukovykh
 doslidzhen 2010*. Poltava, 2010.148-150.

Prymostka, L. O. *Finansovyi menedzhment u banku* [Financial
 management in the bank]. Kyiv: KNEU, 2012.

Reverchuk, S. K. et al. *Bankivskiy kapital: istoriia, teoriia, dos-
 vid* [Bank capital: history, theory, practice]. Lviv: LNU im. I. Franka,
 2004.

Rebryk, Yu. S. "Rannia diahnostyka kryzy likvidnosti iak in-
 strument antykrizovoho upravlinnia likvidnosti banku" [Early
 diagnosis liquidity crisis as a tool for crisis management of bank
 liquidity]. [http://khibs.edu.ua/2\(9\)2010/R1/11.PDF](http://khibs.edu.ua/2(9)2010/R1/11.PDF)

Suhaniaka, M. V. "Strukturno-lohichna model rozrakhunku
 intehralnogo pokaznyka antykrizovoi stiiokosti systemnogo banku"
 [Structural and logical model calculation of integral index of anti-

crisis bank stability system]. [http://www.economy.nayka.com.
 ua/?op=1&z=1251](http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1251)

Shvets, N. R. *Analiz ta otsinka resursiv banku* [Analysis and
 evaluation of bank resources]. Chernivtsi: Ruta, 2006.

Soliiany, L. H., and Popova, A. V. "Vdoskonalennia uprav-
 linnia bankivskymy resursamy" [Improving the management of
 bank resources]. [http://www.rusnauka.com/12_ENXXI_2010/
 Economics/65063.doc.htm](http://www.rusnauka.com/12_ENXXI_2010/Economics/65063.doc.htm)

Vovchak, O. D., and Meda, N. S. "Reinzhyrnirynh finansovykh
 biznes-protsesiv banku" [Financial reengineering business pro-
 cesses of the bank]. *Visnyk Natsionalnogo banku Ukrainy*, no. 10
 (2008): 16-19.

Volyk, N. H., and Chuhuienko, M. O. "Efektyvnist upravlin-
 nia zaluchenymy resursamy komertsiinoho banku v suchasnykh
 umovakh" [Effective management of commercial banks attract-
 ed resources in modern conditions]. *Prometei*, no. 1 (34) (2011):
 223-229.

УДК 658.7

ВПЛИВ ЛОГІСТИЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ НА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

© 2015 **БОНДАРЕНКО О. С.**

УДК 658.7

Бондаренко О. С. Вплив логістизації економіки на управління фінансовими потоками промислових підприємств

Метою статті є обґрунтування доцільності впровадження фінансово-логістичного підходу до управління фінансовими потоками промислових підприємств. Розкрито роль логістизації економіки для сучасних промислових підприємств, доведено необхідність інтегрування фінансового менеджменту та логістики в напрямку підвищення ефективності управління фінансовими потоками, запропоновано алгоритм управління фінансовими потоками в логістичних системах промислових підприємств. Перспектива подальших досліджень полягає в розробці методологічних основ фінансово-логістичного управління фінансовими потоками на промислових підприємствах України.

Ключові слова: фінансовий потік, логістична система, фінансово-логістичне управління, промислове підприємство.

Рис.: 1. **Бібл.:** 23.

Бондаренко Олена Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, докторант кафедри фінансів, Київський національний університет технологій та дизайну (вул. Неміровича-Данченка, 2, Київ, 01011, Україна)
E-mail: e_vedbo@mail.ru

УДК 658.7

**Бондаренко Е. С. Влияние логистизации экономики на управление
 финансовыми потоками промышленных предприятий**

Целью статьи является обоснование целесообразности внедрения финансово-логистического подхода к управлению финансовыми потоками промышленных предприятий. Раскрыта роль логистизации экономики для современных промышленных предприятий, доказана необходимость интеграции финансового менеджмента и логистики в направлении повышения эффективности управления финансовыми потоками, предложен алгоритм управления финансовыми потоками в логистических системах промышленных предприятий. Перспектива дальнейших исследований заключается в разработке методологических основ финансово-логистического управления финансовыми потоками на промышленных предприятиях Украины.

Ключевые слова: финансовый поток, логистическая система, финансово-логистическое управление, промышленное предприятие.

Рис.: 1. **Библ.:** 23.

Бондаренко Елена Сергеевна – кандидат экономических наук, доцент, докторант кафедры финансов, Киевский национальный университет технологий и дизайна (ул. Неміровича-Данченко, 2, Киев, 01011, Украина)
E-mail: e_vedbo@mail.ru

UDC 658.7

**Bondarenko O. S. Influence of the Logistization of Economy on Managing
 the Financial Flows of Industrial Enterprises**

The article is aimed at substantiating the feasibility of introducing the financial and logistical approach to the management of financial flows of industrial enterprises. The role of logistization of economy for modern industrial enterprises is disclosed, the need for integration of financial management and logistics to improve the management of financial flows is proven, an algorithm for management of financial flows in the logistics systems of industrial enterprises is proposed. Prospect of further research is the development of methodological bases of financial and logistical management of financial flows at the industrial enterprises of Ukraine.

Key words: financial flow, logistic system, financial and logistical management, industrial enterprise.

Pic.: 1. **Bibl.:** 23.

Bondarenko Olena S. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Candidate on Doctor Degree, Department of Finance, Kyiv National University of Technologies and Design (vul. Nemyrovycha-Danchenka, 2, Kyiv, 01011, Ukraine)
E-mail: e_vedbo@mail.ru

У сучасних умовах поширення в управлінні господарською діяльністю поточкових підходів відображає логістичний етап функціонування економіки. Зазначений етап містить дві характерні риси, які визначаються інтеграцією суб'єктів ринку для досяг-

нення оптимальної взаємодії в мікро- та макро- логістичні системи, а також формуванням ними логістичних мереж, що пронизують усі сфери економічної діяльності. Сьогодні в Україні логістизація є невід'ємною складовою національної економіки і водночас рушійною